

Format

Gemeenschappelijke Regeling Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe (RUD Drenthe) jaarrekening 2022, begrotingswijziging 2023 en begroting 2024

1. Inleiding

1.1 Waarover gaat de GR

De Drentse gemeenten en de provincie Drenthe zijn deelnemers in de RUD Drenthe en sturen deze samen aan. Alle dertien deelnemende partijen aan de RUD Drenthe hebben bij de start van de RUD Drenthe het milieubrede takenpakket ingebracht. De gemeenten en de provincie blijven bevoegd gezag en eerste aanspreekpunt voor de samenleving. De gemeenten en provincie blijven daarbij verantwoordelijk voor het milieubeleid en prioriteitstelling op lokaal niveau.

1.2 Wat doet de GR (doelstelling, maatschappelijke effecten)

Voor de deelnemers voert de RUD Drenthe de volgende milieutaken uit: Afhandeling vergunningaanvragen/meldingen, toezicht en handhaving, bodemtaken en alle overige milieuspecialismen. Daarmee heeft zij een belangrijke rol in de zorg voor een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving in Drenthe.

2. Samenwerking (wie zijn onderdeel van de GR, wat zijn de verhoudingen onderling)

Vanuit de drie regio's van de provincie (Noord, Zuidoost en Zuidwest) en Gedeputeerde Staten zijn vertegenwoordigers gekozen die samen het DB van de RUD Drenthe vormen. Wethouder Albert Haar van De Wolden heeft zitting in het DB zitting voor de regio Zuidwest en wethouder Jeannet Bos in het AB voor Meppel.

3. Actuele ontwikkelingen (wetgeving, politiek, in de samenwerking)

In 2019 is een methode voor risicogericht toezicht ontwikkeld, in 2020 is hier voor het eerst mee gewerkt. Op deze wijze wordt de beschikbare capaciteit gericht ingezet op de bedrijven met de grootste milieurisico's. Deze risicogerichte benadering is ook in voorbereiding voor vergunningverlening en bodemtoezicht. Asbest- en energietoezicht vindt al op deze basis plaats. Werkende wijs wordt deze methode geëvalueerd en indien nodig bijgesteld.

De herijking Drentse Maat kentallen is uitgevoerd in 2021. Middels een meerjarig groeimodel binnen het jaarprogramma wordt het risicogericht toezicht en het energie- en asbesttoezicht op het gewenste niveau gebracht. In de 2de fase herijking Drentse Maat worden de inhoudelijke keuzes gemaakt over de uitvoering; het gewenste niveau, de te accepteren risico's en de daaraan verbonden middelen.

De uniforme uitvoerings- en handhavingsstrategie (UHS) is gereed en ter vastgesteld voorgelegd aan de deelnemers. Dit betreft een eerste fase waarin de huidige werkwijze is vastgelegd. De 2de fase van deze strategie geeft richting aan de toekomstige kwaliteit. Daarom wordt aansluitend daaraan de 2de fase brede herijking Drentse Maat uitgevoerd. Het voornemen is om met de raad op inhoud het gesprek te voeren met betrekking tot de 2de fase van de UHS.

Met de UHS wordt tevens invulling gegeven aan een van de aanbevelingen uit de evaluatie van de GR. Inmiddels is er bijna aan alle aanbevelingen uitvoering gegeven of bevinden deze zich in een afrondende fase.

Toekomst

Welke impact de Omgevingswet met zich mee zal brengen voor de RUD is nog niet concreet in beeld gebracht. Een aanneme van 7% is gedaan en in 2023 stelt de RUD hiervoor een plan van aanpak op waarbij keuzes en risico's in beeld worden

gebracht. De impact van de Omgevingswet dient in samenhang te worden gezien met de 2de fase UHS en de 2de fase herijking Drentse Maat. Ook de ontwikkelingen in het interbestuurlijk programma versterking VTH (vergunningverlening, toezicht en handhaving) dienen hierbij betrokken te worden.

4. **Financiën**

Bij de behandeling van de jaarstukken 2021, ontwerpbegrotingswijziging 2022 en ontwerpbegroting 2023 is aangegeven dat de begrotingswijziging 2022, de begroting 2023 en onze eigen begroting afwijken. Daarbij is voorgesteld om, gezien het feit dat onze begroting 2021 realistisch was, aan de hand van de rapportages de voortgang van de realisatie van het jaarprogramma 2022 te bezien op eventueel noodzakelijke bijstelling van onze begrotingen. De 8 maandsrapportage (besproken in het AB van 19 december 2022) gaf geen aanleiding voor een bijstelling, eerst uit de jaarrapportage bleek met name in de laatste maanden een behoorlijke productie te zijn behaald en bleek dat de inzet voor Meppel zelfs meer dan 100% was geweest.

De ontwerpbegrotingswijziging 2023 en ontwerpbegroting 2024 zijn gebaseerd op bestaand beleid; vastgelegd in de 1^e fase van de uniforme uitvoerings- en handavingsstrategie en de herijking van de Drentse Maat en het daarop gebaseerde groeimodel (inclusief het energie- en asbesttoezicht). De 2de fase van de uitvoerings- en handavingsstrategie, waarbij ook de brede herijking van de Drentse Maat wordt meegenomen, zal net als de Omgevingswet en de uitkomsten van het interbestuurlijk programma versterking VTH (vergunningverlening, toezicht en handhaving) mogelijk effect hebben op de opdracht aan de RUDD en zal zo nodig worden meegenomen in de begrotingswijziging 2024 of de ontwerpbegroting 2025 van de RUDD.

Jaarverslag en -rekening 2022

Beslispunten:

- 1) *De jaarstukken 2022 van de RUD voor kennisgeving aan te nemen en op het voorstel ter dekking van het negatieve resultaat (middels een zogenaamd ingroeimodel) geen zienswijze in te dienen.*

De definitieve bijdrage over 2022 is vastgesteld op €999.063. Op voorschotbasis is reeds €884.881 betaald. Dit betekent dat Meppel over 2022 nog €114.182 moet bijbetalen. Dit bedrag wordt verantwoord in de jaarstukken over 2023.

De 8-maandsrapportage ging uit van het behalen van 89% van de jaarplanning 2022; er is 92% gerealiseerd. De onderbesteding, met name veroorzaakt door een hoger ziekteverzuim, begeleiding van nieuwe collega's en opname verlofbuffers, komt ten laste van de eigenaren.

Daarnaast is het begrotingsjaar 2022 afgesloten met een negatief resultaat van €179K. Het voorstel is om een 23K van het negatieve resultaat te onttrekken uit de bestemmingsreserve en 156K te verwerken in een zogenaamd ingroeimodel. Het verschil tussen de afrekening op basis van de daadwerkelijke inzet uit het jaarprogramma (oude methode) en op basis van het nacalculatorisch uurtarief (nieuwe methode per 2023) wordt hiertoe gehalveerd (en daarmee gedempt).

Begrotingswijziging 2023

Beslispunt:

- 2) *De begroting van de RUD Drenthe en onze eigen begroting wijken af. Voorgesteld wordt om aan de hand van de rapportages van de RUD Drenthe de voortgang van de realisatie van het jaarprogramma 2023 te bezien op eventueel noodzakelijke bijstelling naar onze begroting.*

De deelnemersbijdrage wordt ten gevolge van de ontwerpbegrotingswijziging 2023 met € 62.238 verhoogd. De bijdrage gaat van €1.136.183 naar €1.198.421. In de primaire begroting 2023 van Meppel is €1.136.183 opgenomen.

Bij het jaarprogramma 2023 is gekeken naar de nu beschikbare formatie (per 1 januari 2023) en de benodigde formatie voor de opdracht (vastgelegd in de begroting 2023). Het verschil is de bandbreedte waarbinnen opgeschaald gaat worden, waarbij opschalen tot 50% van de bandbreedte als realistisch wordt gezien. Dit brengt een mate van een onzekerheid in het daadwerkelijk behalen van de opdracht, zoals neergelegd in het jaarprogramma, met zich mee. Daarbij komt dat het jaarprogramma nog uren bevat voor Omgevingswettaken die zijn teruggedraaid voor dit jaar. Het jaarprogramma is verwerkt in een ontwerpbegrotingswijziging 2023 voor de volgende onderdelen:

- Toegenomen vraag van de deelnemers in het jaarprogramma 2023.
- Een loon- en prijsindexering is doorgevoerd.
- De productiviteitsnorm is tijdelijk, voor 2023, aangepast waardoor het uurtarief is gestegen.
- Het verdere uitstel van de Omgevingswet tot 1 januari 2024 is verwerkt. De uren voor de bodemtaken die naar de gemeente zouden gaan neemt de provincie voor het gehele jaar voor rekening. De uren voor de inrichtingen die van provincie naar gemeenten en vice versa zouden gaan neemt het bevoegde gezag voor het gehele jaar weer voor rekening.
- Om goed voorbereid te zijn op de Omgevingswet is het nodig dat het locatiebestand wordt aangevuld met milieubelastende activiteiten. Hiervoor is incidenteel een bedrag van €400K opgenomen. De RUD Drenthe voert een aantal pilots uit om te bezien op welke wijze deze omzetting het meest efficiënt/kostenbewust kan plaats vinden.
- Door een tweetal Rijksuitkeringen is een verlaging van de deelnemersbijdrage doorgevoerd.

Nb. de afrekening vindt per 2023 plaats op basis van het nacalculatorisch uurtarief.

Ten opzichte van vorig jaar is sterke verbetering aangebracht door de RUD Drenthe op de rapportages van de voortgang van de realisatie van het jaarprogramma. Hierdoor is maandelijks deze voortgang te volgen en zijn de gepresenteerde cijfers ook up to date. Voorgesteld wordt om, gezien de onzekerheidsfactor in het opschalen tot 50% van de bandbreedte, aan de hand van de rapportages van de RUD Drenthe de voortgang van de realisatie van het jaarprogramma 2023 te bezien op eventueel noodzakelijke bijstelling naar onze eigen begroting.

Begroting 2024

Beslispunt:

- 3) *De begroting van de RUD Drenthe en onze eigen begroting wijken af. Voorgesteld wordt een zienswijze op de ontwerpbegroting 2024 in te dienen.*

De deelnemersbijdrage bedraagt op basis van de ontwerpbegroting 2024 €1.615.672. In de primaire begroting 2024 van Meppel is €1.136.183 opgenomen. Voor het verschil van €479.489 is geen dekking en dit verschil is niet meegenomen in de perspectiefnota.

De volgende ontwikkelingen zijn ten opzichte van de ontwerpbegrotingswijziging 2023 daarin verwerkt:

- Inwerkingtreding Omgevingswet per 1 januari 2024 met daarbij behorende verschuiving van het bevoegd gezag voor een aantal inrichtingen en een deel van de bodemtaken. In totaal betekent dit een toename van €156.634. Hierbij de kanttekening dat over het aantal uren dat de verschuiving van de inrichtingen met zich meebrengt een aanneme is en hier nog afstemming over plaats moet vinden. Voor wat betreft de bodemtaken is door de RUD een eerste

inschatting gemaakt en bespreken het Rijk, IPO en VNG hoe de financiering het best georganiseerd kunnen worden. Een specifieke kostenraming is pas te maken wanneer deze afspraken bekend zijn.

- Meerjarig groeimodel op basis van de herijkte kentallen. Middels een groeimodel vanaf 2022 t/m 2024 zou deze herijking plaatsvinden. Bij vaststelling van het jaarprogramma 2023 is besloten om 2025 als uitloopjaar te gebruiken om dan alsnog de groei te kunnen realiseren als deze groei t/m 2024 niet waargemaakt kan worden.
- Een loon- en prijsindexering is doorgevoerd. De productiviteitsnorm is verhoogd en het ziekteverzuim is verlaagd.
- Voor het aanvullen van het locatiebestand met milieubelastende activiteiten (zoals ook in 2023 plaatsvindt) is een incidenteel een bedrag van € 150K opgenomen. Voor de aanbesteding van het zaaksysteem, omdat het contract medio 2025 afloopt, is een incidenteel bedrag van € 100K opgenomen.
- 7% toename in uren als aanname dat de werkzaamheden in verband met de Omgevingswet met dit percentage toenemen. Voor Meppel betekent dit €100.659. Het bestuurlijke standpunt was budget neutraal ten aanzien van de consequenties van de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Op basis van monitoring zou het meerwerk achteraf via de verrekensystematiek in rekening gebracht. Dit standpunt is herzien om stagnatie in de uitvoering van werkzaamheden en een onwenselijke toename van werkdruk te voorkomen. De RUD Drenthe stelt een plan van aanpak op voor de besteding van deze middelen waarbij de keuzes en risico's in beeld worden gebracht.

	JR 2022	B2023	BW2023	B2024
Volgens JR/begroting RUD	999.063/884.881	1.132.527	1.198.421	1.615.672
begroting gemeente	802.773	1.132.527	1.132.527	1.132.527
Resultaat	-114.1828			

5. **Indienen van zienswijzen** **Zienswijzen RUD Drenthe**

Beslispunt:

4) Een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2024.

Daarbij de volgende punten aan de orde stellen:

- 1) Waardering uitspreken voor de wijze waarop in gezamenlijkheid binnen een korte tijdsperiode de wijziging op de begroting 2023 en de begroting 2024 tot stand is gekomen.
- 2) Zoals reeds als reactie op de begroting 2022 en 2023 is aangegeven is voor onze raad een verdere verhoging van de deelnemersbijdrage alleen acceptabel wanneer dit het gevolg is van een wijziging in de taakstelling of CAO en/of het gevolg is van inflatie. Te maken keuzes dienen voorgelegd en besproken te worden. Nu de uitzetting van de deelnemersbijdrage voor 2024 van bijna 480K geen dekking vindt in onze begroting, en is in deze omvang niet meegenomen in de perspectiefnota, kunnen wij niet instemmen met de voorliggende ontwerpbegroting 2024. Een aantal ontwikkelingen dat voor de verhoging van de deelnemersbijdrage zorgt bevat geen concrete onderbouwing, onvoldoende zicht op realisatie of betreffen aannames. Voor deze ontwikkelingen verzoekt onze raad een aantal scenario's uit te werken, van een gedegen beargumentering te voorzien, de risico's daarbij te benoemen en deze aan hem voor te leggen. De nu beschikbare middelen van Meppel zijn daarbij richting gevend.

- 3) In aanvulling op het voornoemde punt dient onze raad betrokken te worden bij de komende 2de fase uniforme uitvoerings- en handhavingsstrategie in combinatie met de 2de fase brede herijking Drentse Maat. Ook de resultaten van het interbestuurlijk programma VTH (vergunningverlening, toezicht en handhaving) dienen hierbij betrokken te worden. Deze ontwikkelingen en resultaten kunnen niet los gezien worden van de ontwikkelingen ten gevolge van de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Om een juiste keuze in het gewenste kwaliteits- en uitvoeringsniveau te kunnen maken kunnen deze ontwikkelingen niet anders dan in samenhang beoordeeld worden.

Argumenten RUD Drenthe

- Ad 2 en 3) De raad kan alleen met onderbouwing, zicht op realisatie, concreetheid en in beeld gebrachte risico's keuzes maken.